

Referat af Bestyrelsesmøde i Danmarks 3R-Center

Torsdag den 30. november 2017 kl 10-15

Til stede: Christine Nellemann, Lisbeth E. Knudsen, Axel Kornerup Hansen, Adrian Smith, Peter Bollen, Erwin L. Roggen og Peter Bie. Fra sekretariatet Tom Bengtsen, Rasmus Normann Nielsen, Louise Holm Parby, Ida Tingman Møller og Kirsten Bayer Andersen.

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden

Der blev omdelt let revideret dagsorden på mødet. Denne blev godkendt. Tilføjede punkter fremgår med kursiv.

2. Målskema 2017

Siden sidste møde:

- Symposium 2017: Med 190 tilmeldte, 4 internationale oplægsholdere (Thomas Hartung, Fawzy Elnady, Tobias Schnitzer og Torsten Jacobsson), og en gennemsnitlig rating på 4,6 fra 59 deltagere er målene nået.
- NMBU Veterinærhøyskolen i Oslo har tilmeldt sig 3R undervisningsmaterialet.
- Projekt om forsøg med betydelig belastning: Alle 12 tilladelsesindehavere med tilladelse til betydelig belastning er kontaktet. 10 har takket ja til at mødes med repræsentanter fra 3R-bestyrelsen til brain storming om refinement muligheder. Resultatet samles i rapport.
- 3R-prisen uddelt på Symposiet 2017 til Grete Østergaard fra Københavns Universitet.
- Emneliste til årsrapporten 2017 er fremsendt til dette møde til godkendelse.
- Der er modtaget 18 ansøgninger om forskningsmidler 2018 fordelt på alle 3R'er.
- Årets andet møde for styregruppen for Dyrevelfærdsorganerne blev afholdt d. 8. november umiddelbart efter 3R-Symposiet.

3. Internationale møder og kontakter

a. Åbning af svensk 3R-Center 21. november

Lisbeth E. Knudsen holdt oplæg om replacement og Adrian Smith holdt oplæg om refinement. Desuden deltog Tom Bengtsen, Rasmus Normann Nielsen og Kirsten Bayer Andersen fra sekretariatet. Det svenske 3R-Center var glade for vores deltagelse, og glæder sig, ligesom os, til fremtidigt samarbejde.

4. Sekretariatet orienterer

a. Videnskab med ØI til, Århus 27. november

Ca. 30 fremmødte på Sherlock Holmes Pub lyttede interesseret til Axel Kornerup Hansens foredrag og stillede spørgsmål. Vi fik efterfølgende positiv feedback fra publikum. Vi overvejer lignende arrangementer i foråret i fx København og Odense.

b. Brev til WHO

c. Brev til danske Fonde

De to ovenstående breve er sendt til departementet for godkendelse.

5. Evaluering af 3R-Symposiet 7. og 8. november

a. Deltagernes vurdering

Rating på 4,6 fra 59 deltagere.

b. Bestyrelsens vurdering

- Dato for næste års symposium. Udsend Doodle til bestyrelsen på datoer i november.
- Middagen efter førstedagen. Fremover koordineres deltagelse forud for symposiet.
- Postersession. Forslag om at flytte stolerækker til venstre, så posterne kan stilles op ud til haven, og dermed få mere opmærksomhed. Muligheden for at flytte posterne helt ud af foredragslokalet blev også diskuteret. Forslag om mulighed for speed talks (maks. 3 min. og 3 slides) for posterpræsentationerne.
- Abstracts bør samles for alle præsentationer og posterne og gøres lettilgængelige før workshop. De der præsenterer posterne, bør kunne henvise til et sted hvor abstracts er offentligt tilgængelige.
- De præsentationer, vi har modtaget fra oplægsholderne bliver lagt på hjemmesiden. Alle posterne i fuld form ligger desuden på hjemmesiden. Næste år skal deltagerne informeres bedre om dette via moderator og program. Fremover fortrinsvist foredrag om støttede projekter, hvor der er opnået data. Eventuelt posterne for resterende støttede projekter.
Emner til næste år:
 - o Replacement, hvad er status? Overblik over hvilke replacement tiltag, der findes / anvendes. Hvordan udbredes replacement viden og metoder?
 - o Oplæg om 3R tiltag i Sverige og Norge.Forslag til emner og oplægsholdere diskuteres også på næste møde.
- Stedet. Charlottehaven er det billigste sted på statsaftale.
- Moderator. Bestyrelsen har indtil videre været moderator på tur. De bestyrelsesmedlemmer, der endnu ikke har været det, må gerne tilkendegive, om de ønsker moderatorrollen næste år.
- Deltagerbeviser. Der skal fremover være mulighed for at tilvælge deltagerbevis. Særligt studerende kan have brug for at dokumentere deltagelse.

6. Årsrapport – emneliste

- EU's tilgang til 3R – borgerinitiativ og opfølgning / udkomme af dette.
- Bede Sverige om at skrive om deres 3R-center
- Hollands 2025 vision – kan det lade sig gøre?
- Overblik over eksisterende 3R-centre, fx som tidslinje. 3R initiativer af forskellig type for de enkelte lande?
- Nyt gruppebillede af bestyrelsen (tages på mødet i januar)

7. Ideer og inspiration til opfølgning i sekretariatet

a. Status på belastningsprojekt

Bestyrelsens underudvalg forventer at have holdt møde med de interesserede tilladelsesindehavere først i det nye år. Herefter udarbejdes rapport i samarbejde med sekretariatet.

8. Uddeling af 3R-Forskningsmidler 2018

a. Valg af modtagere

Der var modtaget 18 ansøgninger om forskningsmidler. Disse var fremsendt til bestyrelsens medlemmer forud for mødet. Hver ansøgning var på forhånd blevet bedømt af mindst 4 bestyrelsesmedlemmer. De modtagne ansøgninger blev enkeltvist diskuteret på mødet. 3 ansøgninger blev på denne baggrund indstillet som støttemodtagere. Alle ansøgere vil efterfølgende modtage svar på, hvorvidt de modtager forskningsmidler. En ansøgning blev vurderet "ikke-støtteværdig", da det ikke var forskning.

b. Procedure for fordeling af ansøgninger til bestyrelsen

- I nogle ansøgninger angives startdato langt ude i fremtiden. Det indskrives i vejledningen, at vi forventer at projekter starter op indenfor et halvt år efter godkendelse.
- Hvilket R handler ansøgningen primært om? Mange angiver stadig flere R'er. Skal der kun kunne vælges et R? Vi bibeholder skemaet, da det også giver indsigt at få ansøgernes vurdering af hvilke R.
- Antal ansøgninger, som vurderes pr. bestyrelsesmedlem – fastholdes.
- Der mangler overhead i mange ansøgningers budget – det bør indgå.
- Fremover kommer indsendelse af ansøgninger formentlig til at foregå via et af Fødevarestyrelsens IT systemer, så fremtidige krav til databeskyttelse imødekommes.

9. Evt. (14.50-15.00)

Peter Bollen

Kursusmateriale om 3R til kommende forskere, som deltager i et kursus i dyreforsøgskundskab. Forslag om videomateriale (fx af 10 minutters varighed) om de 3R'er, 3R-Centeret, status på 3R-fronten i Danmark og internationalt. Det blev foreslået at undervisningsmaterialet til kursus i dyreforsøgskundskab medtager eksempler på succesfulde replacements som f.eks. vaccine testning. Lægges på hjemmesiden til fri brug.

- *3R-centeret eller Udvalget anbefaler Dyreforsøgstilsynet at koordinere kurser i dyreforsøgskundskab i Danmark.* Der er initiativer til aftale mellem Ph.d. skolerne i gang på området. Diskuteres på kommende møde.

Erwin Roggen

- *Flamsk 3R-Center.* Helt nyt med Vera Rogiers i front. Meget interesseret i at høre, hvordan vi kom i gang og i samarbejde. Myndighederne vil dog formodentlig gerne slå det valonske 3R-center, det i Bruxelles samt det flamske sammen. Vi vil gerne samarbejde med dem bredt eller med en eventuel sammenslutning.
- *Initiativer til deling af væv.* Fx [Animatch](#). Hvad gør universiteterne selv? Hvad findes der ellers? Hvordan kan det udbredes? Diskuteres på næste møde.

Det blev foreslået, at Erwin Roggen på et kommende møde fortæller om, hvordan han arbejder med at udbrede dyrefri metoder.